

POSTANOWIENIE

Dnia 27 kwietnia 2018 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Bogumiła Ustjanicz (przewodniczący, sprawozdawca)

SSN Anna Kozłowska

SSN Krzysztof Pietrzykowski

w sprawie z wniosku Wspólnoty Mieszkaniowej Nieruchomości położonej
w B. przy ulicy C. i L. i Miasta B.
przy uczestnictwie (...) oraz następców prawnych K. R. – J. K. Z. i A. Z.
o wpis,
po rozpoznaniu na posiedzeniu niejawnym w Izbie Cywilnej
w dniu 27 kwietnia 2018 r.,
zażalenia wnioskodawcy Miasta B.
na postanowienie Sądu Okręgowego w B.
z dnia 10 marca 2016 r., sygn. akt II Ca (...) (Kw (...)),

uchyla zaskarżone postanowienie.

UZASADNIENIE

Zaskarżonym postanowieniem Sąd Okręgowy w B. odrzucił skargę kasacyjną wnioskodawcy Miasta B. od postanowienia tego Sądu z dnia 26 października 2015 r., którym została oddalona jego apelacja od postanowienia Sądu Rejonowego w B. z dnia 23 marca 2015 r., oddalającego wniosek w przedmiocie żądania sprostowania wpisów w księgach wieczystych prowadzonych dla wyodrębnionych lokali z oznaczonej księgi wieczystej przez zmianę powierzchni lokali, wielkości ich udziałów w nieruchomości wspólnej

oraz ujawnienia zmienionych udziałów w nieruchomości wspólnej, związanych z lokalami wyodrębnionymi z budynku położonego na tej nieruchomości, a także zmiany oznaczenia położenia oznaczonego lokalu, objętego wskazaną księgą wieczystą.

W ocenie Sądu Okręgowego skarga kasacyjna była dotknięta brakami formalnymi i zachodziła konieczność wezwania skarżącego do ich usunięcia przez oznaczenie wszystkich uczestników postępowania, zgodnie z wymaganiami określonymi w art. 126 k.p.c., złożenia uzupełnionej skargi kasacyjnej w 51 egzemplarzach oraz złożenia pełnomocnictwa umocowującego pełnomocnika do reprezentowania go w postępowaniu przed Sądem Najwyższym. W określonym terminie pełnomocnik skarżącego złożył pismo z wyszczególnieniem uczestników i dołączył pełnomocnictwo ogólne do reprezentowania mocodawcy przed wszystkimi sądami.

Sąd Okręgowy uznał, że braki skargi kasacyjnej nie zostały uzupełnione. Treść pełnomocnictwa nie zawiera oświadczenia mocodawcy o upoważnieniu pełnomocnika do reprezentowania go w postępowaniu przed Sądem Najwyższym. Ponadto skarżący nie oznaczył każdego z uczestników z osobna i nie wskazał ich danych adresowych, co narusza art. 398⁴ § 3 k.p.c.

W zażaleniu wnioskodawca zarzucił naruszenie art. 398⁴ § 3 w związku z art. 87¹ k.p.c. przez błędną wykładnię i uznanie, że z treści pełnomocnictwa musi wynikać wprost umocowanie do reprezentowania mocodawcy do występowania przed Sądem Najwyższym oraz art. 398⁴ § 3 w związku z art. 126 § 2 pkt 1 k.p.c. przez przyjęcie, że zachodziła konieczność wskazania każdego z uczestników z osobna i podania ich danych adresowych, domagał się uchylenia zaskarżonego postanowienia.

Sąd Najwyższy zważył, co następuje:

Zgodnie z art. 87¹ § 1 k.p.c. w postępowaniu przed Sądem Najwyższym obowiązuje zastępstwo stron przez adwokatów lub radców prawnych, które dotyczy także czynności procesowych związanych z postępowaniem przed Sądem Najwyższym, podejmowanych przed sądem niższej instancji. Konsekwencją ustanowienia tego obowiązku jest traktowanie czynności podejmowanych przez

samą stronę jako niedokonanych, a złożenie środka zaskarżenia jako niedopuszczalnego. W uchwale składu siedmiu sędziów Sądu Najwyższego z dnia 5 czerwca 2008 r., III CZP 142/07 (OSNC 2008, nr 11, poz. 122) zostało wyrażone wiążące stanowisko, że pełnomocnictwo procesowe nie obejmuje z mocy samego prawa umocowania do wniesienia skargi kasacyjnej i udziału w postępowaniu kasacyjnym. Sąd Najwyższy przyjął, że wymienione w art. 91 pkt 1 k.p.c. czynności pełnomocnika nie rozciągają się na etap postępowania po uprawomocnieniu się orzeczenia. Celem pełnomocnictwa procesowego są wszelkie czynności procesowe służące rozpoznaniu sprawy. Wskazał, że uzyskanie przez orzeczenie przymiotu prawomocności oznacza zakończenie sprawy poddanej pod osąd i dochodzi do wyczerpania kompetencji pełnomocnika procesowego strony (uczestnika). Zaznaczył, że art. 91 k.p.c. nie wymienia skargi kasacyjnej.

Dopuszczalne jest oznaczenie zakresu pełnomocnictwa przez rozszerzenie go lub ograniczenie pełnomocnictwa procesowego, wymaga to jednak wyraźnego zaznaczenia w treści pełnomocnictwa. Pełnomocnictwo szersze niż procesowe oraz pełnomocnictwo do poszczególnych czynności procesowych (art. 92 k.p.c.) powinno wymieniać wszystkie te czynności, do których dokonania pełnomocnik jest uprawniony. Ocena zakresu, czasu trwania i skutków umocowania następuje według treści pełnomocnictwa, a więc przy zastosowaniu dyrektyw językowo - logicznych, oraz według przepisów prawa cywilnego, tzn. w szczególności art. 65 i 95-109 k.c.

Z pełnomocnictwa udzielonego przez wnioskodawcę wymienionym pełnomocnikom wynika, że zostali oni umocowani do reprezentowania wnioskodawcy we wszystkich postępowaniach sądowych i egzekucyjnych w wyszczególnionych sprawach dotyczących nieruchomości wchodzących w skład zasobu nieruchomości Miasta B. Interpretacja treści tego pełnomocnictwa prowadzi do wniosku, że jest ono szersze niż pełnomocnictwo procesowe uregulowane w art. 91 k.p.c., a umocowanie do działania „we wszystkich postępowaniach sądowych” obejmuje wszystkie stadia sądowe także przed Sądem Najwyższym. Przyjęte zostało w orzecznictwie Sądu Najwyższego trafne zapatrywanie, że tego rodzaju umocowanie uprawnia pełnomocnika również do wniesienia skargi kasacyjnej (por. postanowienia z dnia 27 stycznia 2011 r., II PZ 532/10; z dnia 1 kwietnia 2015 r., II

PZ 4/15, niepublikowane). Podkreślenia wymaga, że racje zawarte w uchwale składu siedmiu sędziów Sądu Najwyższego z dnia 5 czerwca 2008 r., III CZP 142/07 odnoszą się do pełnomocnictwa procesowego, uregulowanego w art. 91 k.p.c., a nie do wszelkich pełnomocnictw, nawet rozszerzonych wolą mocodawcy do wszystkich postępowań sądowych, których wykładnia wskazuje na objęcie nim również czynności przed Sądem Najwyższym. Odmienne stanowisko Sądu Okręgowego nie zasługiwało na uwzględnienie.

Wymagania formalne skargi kasacyjnej objęte art. 398⁴ § 3 zdanie pierwsze k.p.c. dotyczą obowiązku dochowania przez skarżącego warunków przewidzianych dla pisma procesowego. Nie ma podstaw do uznania, że mają tu zastosowanie wszystkie wymagania wymienione w art. 126 k.p.c. Chodzi bowiem o takie elementy, które są decydujące w odniesieniu do możliwości nadania biegu wniesionej skardze. W wykonaniu wezwania Sądu pełnomocnik skarżącej złożył w formie załącznika wykaz uczestników postępowania wraz z adresami. Podkreślenia wymaga, że skład osobowy uczestników określony został w czasie zainicjowania postępowania o wpis. Nie było podstaw do uznania, że nie jest możliwe nadanie skardze biegu.

Z powyższych względów zaskarżone postanowienie należało uchylić na podstawie art. 398¹⁵ § 1 w związku z art. 394¹ § 3 k.p.c.

jw